

[Christmas Møller.]

Reglerne for Bankens fremtidige Virksomhed, og til det hertil knyttede Reglement foreligger der et Udkast“.

maa man virkelig have Lov til at spørge, om det, naar Ministeren stiller os i den Situation, som passer for en Socialdemokrat: at skulle sige ja eller nej, saa dog i alt Fald ikke var naturligt og rimeligt, at Ministeren samtidig forelagde Rigsdagen Reglementet, da Reglementet, hvad jeg senere skal komme til, saa at sige er afgørende med Hensyn til denne Lov, med Hensyn til, hvorledes Nationalbanken i Fremtiden kommer til at virke — for jeg tror, at vi kommer til at beholde det gamle Navn. Thi det fremgaar jo ganske tydeligt af § 26 i det Lovforslag, Ministeren har fremsat, at Repræsentantskabet udfærdiger efter Indstilling fra Bestyrelsen og med Stadfæstelse af Ministeren for Handel og Industri et Reglement for Danmarks Bank, hvori der gives nærmere Regler for Bankens Virksomhed.

Jeg maa virkelig i allerhøjeste Grad beklage, at Ministeren møder over for Rigsdagen med et Forslag, som kræver et Ja eller Nej — Erfaringerne for, hvorledes det gaar med saadanne Forslag, hvor vi skal sige ja eller nej, er ikke gode. Vi ser, hvordan det gaar med vore Traktater: Englandstraktaten og en anden Traktat, hvor vi har skullet sige ja eller nej. Og paa dette Omraade er det dog virkelig rimeligt og naturligt, at man giver den lovgivende Forsamling Lejlighed til at tale med, at tale med saaledes, som i alt Fald vi for vort Vedkommende maa forbeholde os at gøre det i et Udvalg, tale med paa den Maade, at Reglementet forelægges, tale med paa den Maade, at en Række Oplysninger gives, og tale med ogsaa paa den Maade, at den tilstrækkelige Tid til Rigsdagens saglige Behandling af denne Sag gives. (Afbrydelse af *Hans Nielsen*). Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen begynder allerede at blive ængstelig for, hvorledes det skal gaa, og deri gør han Ret, og nu vil han ogsaa høre, paa hvilket Grundlag han kan faa Medvirken fra vor Side, for det ærede Medlem har i hvert Fald ikke i den Tale, han holdt, og Handelsministeren heller ikke i den Tale, han holdt, og Bemærkningerne har ikke ved, hvad der staa i dem, givet nogen som helst Oplysning om, hvad det egentlig er for en Bank, man kommer med, om det er en Statsbank, om det er en selvejende Bank eller blot en selvstyrende Bank — jeg skal senere komme

til det og sige, hvorledes mine Synspunkter er.

Men naar vi staaer over for dette, at der skal træffes en Ordning i Anledning af, at Oktrojen af 1907, som traadte i Kraft 1908, udløber i 1938 — idet man i god Tid, hvilket vi kun mener er rimeligt, fra Regeringens og fra Nationalbankens Side har taget hele dette Spørgsmaal op til Forhandling mellem Regering og Bank —, saa bliver da, naar man skal tage Stilling til en Lovgivning paa dette Omraade, det første og afgørende Spørgsmaal, der maa stilles, dette: Hvorledes maa ifølge de Anskuelser, ens Parti har, Seddeludstedelsesretten være her i Landet? Skal Seddeludstedelsesretten være hos Staten, skal den være hos den private Bank, eller skal man søge at gaa en Mellemsvej? Vi ved jo alle sammen, at det var de meget slette Erfaringer, man havde med Hensyn til Seddeludstedelsesretten hos Staten i Tiden op til 1813, der bevirkede, at den enevældige Magt gav denne Ret fra sig.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen talte om, hvorledes Aktionærerne havde malket Samfundet. Det ærede Medlem lignede slet ikke sig selv i Dag, saaledes som vi kender ham, naar vi diskuterer Valuta- eller Industrispørgsmaal. Han lignede i Dag meget mere den nyvalgte Hans Nielsen, som skulde Sukkerkapitalen til Livs i 1909 eller 1910, hvornaar det nu var. Og han talte altsaa om, hvorledes Aktionærerne i denne Bank havde malket Samfundet. Men det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen ved jo, at dette er fuldkommen urigtig og urimelig Tale, og jeg tror derfor, at det vilde være meget rimeligere og fornuftigere af det ærede Medlem f. Eks. at sammenligne, hvad der tjenes, og hvad Udbytte der gives ved en Række af de Selskaber, som det ærede Medlem fra sin privatkapitalistiske Virksomhed i Landmandsbankens Afviklingsafdeling kender særdeles godt, i Stedet for at føre denne Tale, som det ærede Medlem her fører.

Det er jo ingen Kunst at komme op paa mange Millioner Kroners Udbytte, naar man tager 26 Aar, men hvis man spørger om selve den Pris, der gives for Nationalbankaktier gennem de 210 pCt., saa vil jeg for mit Vedkommende gerne sige — ogsaa i Anledning af en anden Bemærkning, der faldt fra den anden Ordfører, som havde Ordet, inden jeg fik det, nemlig, at det var en rigelig Pris —, at jeg synes, man maaske lige rigeligt skelede til en Stemning, som er fremme i Tiden. Lad os sige Tingen, som